

"Mācītājs tev liek jautāt: kur ir tā telpa, kur Es ar Saviem **mācekļiem** varu ēst Pashā jēru?" Lk.22:11// Mt.26:18

„Bet, tiem vēl ēdot, Jēzus ņēma maizi, svētīja, pārlauza un deva to Saviem **mācekļiem** un sacīja: "Ņemiet, ēdiet, tā ir Mana miesa." Un Viņš ņēma biķeri, pateicās un deva to tiem, un sacīja: "Dzeriet visi no tā. Jo tās ir Manas jaunās derības asinis, kas par daudziem tiek izlietas grēku piedošanai." Mt.26:26-28

„Vai viņas tur bija?”

Katoļu teoloģe *Marjorie Reiley Maguire* savā pētījumā salīdzinot visu četrus evaņģēliju tekstus un senos liturģiskos tekstus par Kristus pēdējo mielastu, secina, ka biežāk ir lietots vārds „mācekļi” nevis „apustuļi”, kuriem tiek dota pavēle „to dariet mani pieminēdami”. Gan Mateja, gan Lūkas, gan Marka evaņģēlijā šis stāsts iesākas ar Jēzus vēlmi ēst Pasā jēru ar saviem **mācekļiem**. Tajā pašā laikā visi trīs evaņģēļi ierāda īpašu vietu arī **apustuļiem**, kā tādiem, ar kuriem Jēzus kopā ieradās uz mielastu un kas ir ap galdu. Jāņa evaņģēlijs vispār nelieto šajā vietā vārdu „apustuļi” vai „divpadsmit”, bet tikai „**mācekļi**”. Pie tam Jāņa evaņģēlijā ir interesanta detaļa par Jūdu (ne Iskariotu), kurš uzdod jautājumu Jēzum Jņ. 14: 22, kurš nebija viens no divpadsmit. Tas norāda, ka klāt pie galda bija arī citi mācekļi. Un tas savukārt neizslēdz, ka bija klāt arī mācekles. Daži teologi uzskata, ka pārlietu lielais akcents uz apustuļiem šajās evaņģēliju vietās ir saistīts ar mērķi uzsvērt nodevēja lomu, nodevēju no paša tuvākā Jēzus sekotāju vidus – no apustuļu vidus.

Agrīnākās liturģijas, kurās iekļauti Sv. Vakarēdiena konsekrācijas vārdi, kā piemēram, Cēzarejas Basila Anaphora (357 AD). Tā lieto abus vārdus „mācekļi” un „apustuļi”. Tajā sacīts „Jēzus ņēma maizi, pateicās, svētīja, lauza un deva to svētajiem mācekļiem un apustuļiem...” Tā ir tā pati formula, kas tiek lietota vēl šobaltdien Koptu un pareizticīgo Basila Liturģijā un Pareizticīgo Baznīcas regulārajā liturģijā.

Lai arī autore neatrod tiešus pierādījumus sievietes klātbūtnē Pēdējā mielastā, tomēr mācekļu klātbūtne līdz ar apustuļiem liecina, ka pavēle „to dariet mani pieminēdami” nav dota tikai tiem 12, bet mācekļiem kopumā, kuru vidū bija nenoliedzami bija daudzas sievietes. Vairāk par pētījumu <http://www.womenpriests.org/scriptur/maguire.asp>

Konspektēja Ieva Zeiferte